

31999L0013

1999 3 29

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

L 85/1

TARYBOS DIREKTYVA 1999/13/EB

1999 m. kovo 11 d.

dėl tam tikrų veiklos rūšių ir tam tikrų įrenginių lakiųjų organinių junginių, susidarantių naudojant organinius tirpiklius, emisijų apribojimo

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 130s straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,laikydamosi Sutarties 189c straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽³⁾,

(1) kadangi Europos bendrijos aplinkosaugos veiksmų prognoze, Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių Vyriausybių atstovų patvirtintoje 1973 m. lapkričio 22 d. rezoliucija ⁽⁴⁾, 1977 m. gegužės 17 d. rezoliucija ⁽⁵⁾, 1983 m. vasario 7 d. rezoliucija ⁽⁶⁾, 1987 m. spalio 19 d. rezoliucija ⁽⁷⁾ ir 1993 m. vasario 1 d. rezoliucija ⁽⁸⁾, pabrėžiama oro taršos prevencijos ir mažinimo svarba;

(2) kadangi 1987 m. spalio 19 d. rezoliucija pabrėžia bendrijos veiksmų svarbą sutelkiant pastangas, *inter alia*, atitinkamiems standartams įgyvendinti, kad būtų užtikrintas aukštas visuomenės sveikatos apsaugos ir aplinkosaugos lygis;

(3) kadangi Europos bendrija ir jos valstybės narės yra pasirašiusios 1979 m. Konvencijos dėl tolimųjų oro taršos ponašų protokolą dėl lakiųjų organinių medžiagų emisijų kontrolės siekiant sumažinti jų tolimuosius srautus ir susidarantių antrinių fotocheminių oksidacijos produktų srautus, kad nuo jų neigiamo poveikio būtų apsaugota žmonių sveikata ir aplinka;

(4) kadangi lakiųjų organinių junginių tarša vienoje valstybėje narėje dažnai paveikia kitų valstybių narių orą ir vandenį; kadangi, vadovaujantis Sutarties 130r straipsniu, būtina imtis priemonių Bendrijos mastu;

(5) kadangi tam tikrų veiklos rūšių ir įrenginių organinių tirpiklių naudojimas dėl jų savybių sąlygoja organinių junginių emisijas į orą, o tai gali kenkti visuomenės sveikatai ir (arba) padeda troposferos pakraščiuose formuotis artimiesiems ir tolimiesiems fotocheminių oksidantų srautams, kurie daro žalą aplinkosaugos ir ekonominiu požiūriu gyvybiškai svarbiems gamtiniais ištekliams ir, esant tam tikroms poveikio sąlygoms, yra kenksmingi visuomenės sveikatai;

(6) kadangi pastaraisiais metais padidėjus didelių troposferos ozono koncentracijų sferai smarkiai susirūpinta jų įtaka visuomenės sveikatai ir aplinkai;

⁽¹⁾ OL C 99, 1997 3 26, p. 32.

⁽²⁾ OL C 287, 1997 9 22, p. 55.

⁽³⁾ 1998 m. sausio 14 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 34, 1998 2 2, p. 75), 1998 m. birželio 16 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 248, 1998 8 7, p. 1) ir 1998 m. spalio 21 d. Europos Parlamento sprendimas (OL C 341, 1998 11 9, p. 70).

⁽⁴⁾ OL C 112, 1973 12 20, p. 1.

⁽⁵⁾ OL C 139, 1977 6 13, p. 1.

⁽⁶⁾ OL C 46, 1983 2 17, p. 1.

⁽⁷⁾ OL C 328, 1987 12 7, p. 1.

⁽⁸⁾ OL C 138, 1993 2 1, p. 1.

- (7) kadangi dėl to reikia imtis prevencinių veiksmų, siekiant apsaugoti visuomenės sveikatą ir aplinką nuo ypač žalingų teršalų, išsiskiriančių naudojant organinius tirpiklius, emisijų pasekmių ir užtikrinti piliečių teisę į švarią ir sveiką aplinką;
- (8) kadangi daugelyje veiklos rūšių ir įrenginių organinių junginių emisijų galima išvengti arba jas sumažinti, nes jau yra arba artimiausiais metais atsiras mažiau kenksmingų pakaitalų; kadangi tam tikrais atvejais, kai pakaitalų nėra, reikėtų imtis kitų techninių priemonių, siekiant ekonominiu ir techniniu požiūriu kiek įmanoma sumažinti emisijas į aplinką;
- (9) kadangi organinių tirpiklių naudojimą ir organinių junginių emisijas, kurios labiausiai veikia visuomenės sveikatą, reikėtų techniniu požiūriu kiek įmanoma mažinti;
- (10) kadangi įrenginiai ir procesai, kuriems taikoma ši direktyva, turėtų būti bent registruojami, jei jiems pagal Bendrijos ar nacionalinius teisės aktus netaikoma leidimų sistema;
- (11) kadangi esami įrenginiai ir veiklos rūšys turėtų tam tikrais atvejais būti pritaikyti taip, kad jie per tam tikrą laikotarpį tenkintų naujiems įrenginiams ir veiklos rūšims keliamus reikalavimus; kadangi tas laiko tarpas turėtų atitikti 1996 m. rugsėjo 24 d. Tarybos direktyvos 96/61/EB dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės⁽¹⁾ įgyvendinimo terminus;
- (12) kadangi tam tikros esamų įrenginių dalys, kuriose daromi esminiai pakeitimai, privalo iš esmės tenkinti naujo įrengimo reikalavimus, taikomus įrangai, kurioje buvo padaryti esminiai pakeitimai;
- (13) kadangi įvairiems įrenginių tipams ir veiklos rūšims organiniai tirpikliai naudojami taip, kad, be bendrųjų reikalavimų, reikėtų apibrėžti konkrečius reikalavimus ir kartu nustatyti įrenginių dydžio slenkstines ribas arba veiklos rūšis, kurios turi atitikti šią direktyvą;
- (14) kadangi aukštas aplinkos apsaugos lygis reikalauja, vadovaujantis geriausių technologijų taikymo principu, tam tikriems įrenginiams, Bendrijoje naudojamiems organiniams tirpikliams, nustatyti organinių junginių emisijų ribines vertes ir jų neviršyti bei sudaryti tinkamas eksploatacijos sąlygas;
- (15) kadangi tam tikrais atvejais valstybės narės gali atleisti veiklos vykdytojus nuo emisijos ribinių verčių laikymosi, nes kitos priemonės, pavyzdžiui, mažą tirpiklio kiekį turinčių arba visai jo neturinčių produktų ar metodų naudojimas, suteikia alternatyvias galimybes lygiavertiškai sumažinti emisijas;
- (16) kadangi reikėtų deramai atsižvelgti į emisijas ribojančias priemones, priimtas prieš įsigaliojant šiai direktyvai;
- (17) kadangi alternatyvūs tokio mažinimo būdai gali sudaryti galimybę šios direktyvos tikslų siekti veiksmingiau nei taikant vienodas emisijos ribines vertes; kadangi dėl to valstybės narės gali leisti esamuose įrenginiuose netaikyti emisijos ribinių verčių, jei jos įgyvendina nacionalinį planą, kuris, laikantis šios direktyvos įgyvendinimo terminų, padeda pasiekti arba bent jau tiek pat sumažinti tokių veiklos rūšių ir tokių įrenginių organinių junginių emisijas;
- (18) kadangi esami įrenginiai, kuriems taikoma Direktyva 69/61/EB ir kurie yra įtraukti į nacionalinį planą, jokia būdu negali būti atleidžiami nuo tos direktyvos nuostatų, tarp jų ir 9 straipsnio 4 dalies, taikymo;
- (19) kadangi daugeliu atveju mažiems ir vidutiniams, naujiems ir esamiems įrenginiams gali būti leista taikyti ne tokius griežtus reikalavimus, kad būtų išlaikytas jų konkurencingumas;
- (20) kadangi, taikant nurodytas išimtis sausam valymui, reikėtų netaikyti jokios slenkstinės ribos;
- (21) kadangi, norint įvertinti masės koncentracijas arba teršalų, kurių išleidimas į aplinką leidžiamas, kiekį, reikia vykdyti emisijų monitoringą, taip pat taikyti matavimo metodus;
- (22) kadangi veiklos vykdytojai turėtų mažinti organinių tirpiklių emisijas, taip pat ir jų neorganizuotas emisijas, bei organinių junginių emisijas; kadangi svarbi priemonė tam patikrinti yra tirpiklių valdymo planas; kadangi, nors galima teikti rekomendacijas, toks tirpiklių valdymo planas nėra sudarytas taip, kad būtų galima parengti Bendrijos metodiką;
- (23) kadangi valstybės narės turi nustatyti tvarką, kurios reikės laikytis, ir priemones, kurių reikės imtis, jei emisijų apribojimai viršijami;

(¹) OL L 257, 1996 10 10, p. 26.

- (24) kadangi Komisija ir valstybės narės turėtų bendradarbiauti, siekdamas užtikrinti, kad būtų keičiamasi su šios direktyvos įgyvendinimu susijusia informacija ir informacija apie pažangias pakaitalų taikymo galimybes,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Paskirtis ir taikymo sritis

Šia direktyva siekiama užkirsti kelią arba sumažinti tiesioginį ir netiesioginį lakiųjų organinių junginių emisijų į aplinką, dažniausiai į orą, daromą poveikį bei galimą riziką žmogaus sveikatai, numatant priemones ir procedūras, kurias reikia įgyvendinti I priede nurodytoms veiklos rūšims, jeigu ta veikla vykdoma viršijant IIA priede nurodytas tirpiklių suvartojimo slenkstines ribas.

2 straipsnis

Sąvokos

Šioje direktyvoje:

- 1) *įrenginys* tai stacionarus technikos objektas, kuriame vykdoma viena arba kelios 1 straipsnyje apibrėžtos veiklos rūšys ir bet kuri kita tiesiogiai susijusi veikla, techniškai susijusi su toje vietoje vykdoma veikla ir galinti turėti įtakos emisijoms;
- 2) *esamas įrenginys* tai veikiantis įrenginys arba pagal teisės aktus, galiojusius iki šios direktyvos įsigaliojimo dienos, įrenginys, kuriam išduotas leidimas arba kuris yra įregistruotas, arba, kompetentingos institucijos vertinimu, yra išsamaus prašymo gauti leidimą objektas, su sąlyga, kad toks įrenginys bus pradėtas eksploatuoti ne vėliau kaip po metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos;
- 3) *mažas įrenginys* tai įrenginys, kuris pagal IIA priedo 1, 3, 4, 5, 8, 10, 13, 16 arba 17 punktus patenka į žemutinės slenkstinės ribos kategoriją, arba kita IIA priede nurodyta veikla, kurioje tirpiklių suvartojama mažiau nei 10 tonų per metus;
- 4) *esminis pakeitimas* — įrenginiams, reglamentuojamiems pagal Direktyvą 96/61/EB, taikoma toje direktyvoje nurodyta sąvoka,

- *mažiems įrenginiams* — tai nominalaus galingumo pakeitimas, dėl kurio lakiųjų organinių junginių emisijos padidėja daugiau nei 25 %. Kiekvienas pakeitimas, kuris, kompetentingos institucijos nuomone, gali turėti didelį neigiamą poveikį žmogaus sveikatai arba aplinkai, taip pat yra esminis pakeitimas,
- *kitiems įrenginiams* — tai nominalaus galingumo pakeitimas, dėl kurio lakiųjų organinių junginių emisijos padidėja daugiau nei 10 %. Kiekvienas pakeitimas, kuris, kompetentingos institucijos nuomone, gali turėti didelį neigiamą poveikį žmogaus sveikatai arba aplinkai, taip pat yra esminis pakeitimas;

- 5) *kompetentinga institucija* yra valdžios institucija ar institucijos arba organizacijos, pagal valstybių narių teisinės nuostatos atsakingos už išpareigojimų, atsirandančių įgyvendinant šią direktyvą, vykdymą;
- 6) *veiklos vykdytojas* tai bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, kuris eksploatuoja arba kontroliuoja įrenginį arba, jei tai numato nacionaliniai teisės aktai, kuriam yra suteikti ekonominiai įgaliojimai spręsti įrenginio techninius klausimus;
- 7) *leidimas* tai rašytinis sprendimas, kuriuo kompetentinga institucija suteikia leidimą eksploatuoti visą tokį įrenginį ar jo dalį;
- 8) *registravimas* tai kuriame nors teisės akte nustatyta tvarka, numatanti bent jau tai, kad veiklos vykdytojas raštu praneša kompetentingai institucijai apie ketinimus eksploatuoti įrenginį ar vykdyti veiklą, kuriai taikoma ši direktyva;
- 9) *emisija* tai bet koks lakiųjų organinių junginių išmetimas iš įrenginio į aplinką;
- 10) *neorganizuoti išmetamieji teršalai* tai bet kurie lakieji organiniai junginiai, išskyrus organizuotus išmetamuosius teršalus, o taip pat, jei IIA priede nenumatyta kitaip, bet kurie produktuose esantys tirpikliai, išleidžiami į orą, dirvožemį ir vandenį. Jie apima į išorės aplinką pro langus, duris, orlaides ir kitas panašias angas patekusius nesulaikytus teršalus;
- 11) *organizuoti išmetamieji teršalai* tai dujos, kuriose yra lakiųjų organinių junginių ar kitų teršalų, negrįžtamai išleidžiamos pro kaminą ar taršos mažinimo įrengimą. Debito tūris, esant normalioms sąlygoms, išreiškiamas kubiniais metrais per valandą;
- 12) *bendras išmetamųjų teršalų kiekis* tai neorganizuotų ir organizuotų išmetamųjų teršalų kiekių suma;

- 13) *išmetamų teršalų ribinė vertė* tai lakiųjų organinių junginių masė, išreikšta tam tikrais konkrečiais parametrais, koncentracija, procentais ir (arba) emisijos lygiu, kurie apskaičiuojami esant normalioms N sąlygoms, kurių negalima viršyti per vieną arba kelis laiko tarpus;
- 14) *medžiagos* tai bet kuris kieto, skysto ar dujų pavidalo cheminis elementas ir jo junginiai, natūraliai esantys gamtoje ar gaminami pramonėje;
- 15) *preparatai* tai iš dviejų ar daugiau medžiagų sudaryti mišiniai ar tirpalai;
- 16) *organinis junginys* tai bet kuris junginys, kuriame yra bent elementas anglies ir vienas ar keli vandenilio, halogeno, deguonies, sieros, fosforo, silicio arba azoto atomai, išskyrus anglies oksidus ir neorganinius karbonatus ir bikarbonatus;
- 17) *lakusis organinis junginys (LOJ)* tai bet kuris organinis junginys, kurio garų slėgis esant 293,15 K temperatūrai yra 0,01 kPa ar didesnis, arba kuris pasižymi atitinkamu lakumu esant konkrečioms naudojimo sąlygoms. Šioje direktyvoje kreozoto frakcija, kuri esant 293,15 K temperatūrai viršija tokį garų slėgį, laikoma lakiuoju organiniu junginiu;
- 18) *organinis tirpiklis* tai bet kuris lakusis organinis junginys, naudojamas vienas ar drauge su kitais agentais, ir be cheminių pakitimų naudojamas žaliavoms, produktams ar atliekoms tirpinti arba yra naudojamas kaip valymo medžiaga, tirpinanti nepageidaujamas priemaišas, arba kaip tirpiklis ar dispersinė terpė, arba kaip klampumą ar paviršiaus įtampą koreguojanti medžiaga, arba kaip plastifikatorius ar konservantas;
- 19) *halogenintas organinis tirpiklis* tai organinis tirpiklis, kurio molekuleje yra bent vienas bromo, chloro, fluoro ar jodo atomas;
- 20) *danga* tai bet koks preparatas, tarp jų ir organinis tirpiklis, ar preparatas, kuriame yra organinių tirpiklių, būtinų jo tinkamam naudojimui, turintis paviršiaus dekoratyvinę, apsaugos ar kitą funkciją;
- 21) *klizai* tai bet kuris preparatas, tarp jų ir visi organiniai tirpikliai ar preparatai, kuriuose yra organinių tirpiklių, būtinų jo tinkamam naudojimui, naudojamas atskiroms gaminio dalims sulipinti;
- 22) *rašalas* tai preparatas, taip pat ir visi organiniai tirpikliai ar preparatai, kuriuose yra organinių tirpiklių, būtinų jų tinkamam naudojimui, naudojamas tekstui ar vaizdui ant paviršiaus atspausti;
- 23) *lakas* tai permatoma danga;
- 24) *suvartojimas* tai visos per kalendorinius metus ar bet kurią kitą 12 mėnesių laikotarpį įrenginio organinių tirpiklių sąnaudos, atėmus lakiuosius organinius junginius, regeneruotus pakartotiniam naudojimui;
- 25) *sąnaudos* tai organinių tirpiklių kiekis ir jų kiekis preparatuose, kurie naudojami vykdant veiklą, tarp jų ir tirpiklių, kurie buvo perdirbti įrenginio viduje ar išorėje ir kurie apskaitomi kaskart juos naudojant tai veiklai vykdyti;
- 26) *pakartotinis organinių tirpiklių naudojimas* tai regeneruotų iš įrenginio organinių tirpiklių panaudojimas bet kokiems techniniams ar komerciniams tikslams, taip pat jų kaip kuro naudojimas, tačiau išskyrus tokio regeneruoto organinio tirpiklio, kaip atliekų, galutinį šalinimą;
- 27) *debito masė* tai išleistų lakiųjų organinių medžiagų kiekis masės vienetais per valandą;
- 28) *nominalus galingumas* tai įrenginio maksimali per dieną sunaudojamų organinių tirpiklių masė, jei įrenginys eksploatuojamas pagal projekcinį galingumą ir esant normalioms eksploatavimo sąlygoms;
- 29) *normalus eksploatavimas* tai visi įrenginio veikimo ar veiklos vykdymo etapai, išskyrus paleidimo ir sustabdymo operacijas ir įrangos remontą;
- 30) *ribojančios sąlygos* tai sąlygos, kuriomis įrenginys eksploatuojamas taip, kad lakieji organiniai junginiai, išsiskiriantys dėl tokios veiklos, yra surenkami ir išleidžiami pro kaminą arba taršos mažinimo įrengimą juos kontroliuojant, ir dėl to nėra vienareikšmiškai neorganizuotos emisijos;
- 31) *normalios sąlygos* tai 273,15 K temperatūra ir 101,3kPa slėgis;
- 32) *paros vidurkis* tai aritmetinis visų galiojančių rodmenų per 24 valandų normalios eksploatacijos laikotarpį, vidurkis;
- 33) *paleidimo ir sustabdymo operacijos* tai operacijos, kurių metu veikla, įranga, įrenginio dalis ar talpykla pradedama eksploatuoti ar sustabdoma arba paleidžiama tuščiąja eiga ar grąžinama į darbo režimą. Nuolatinės svyravimo fazės neturi būti laikomos paleidimu ir sustabdymu.

3 straipsnis

Įsipareigojimai dėl naujų įrenginių

Valstybės narės priima nuostatas, kurios yra būtinos užtikrinti, kad:

- 1) visi nauji įrenginiai atitinka 5, 8 ir 9 straipsnius;
- 2) visi nauji įrenginiai, kuriems netaikoma Direktyva 96/61/EB, prieš pradėdami juos eksploatuoti, registruojami arba išduodamas leidimas juos eksploatuoti.

4 straipsnis

Įsipareigojimai dėl esamų įrenginių

Nepažeisdamos Direktyvos 96/61/EB, valstybės narės imsi reikiamų priemonių, kurios yra būtinos užtikrinti, kad:

- 1) esami įrenginiai ne vėliau kaip iki 2007 m. spalio 31 d. atitiktų 5, 8 ir 9 straipsnius;
- 2) visi esami įrenginiai ne vėliau kaip iki 2007 m. spalio 31 d. būtų įregistruoti arba būtų išduoti leidimai juos eksploatuoti;
- 3) apie įrenginius, kuriuos eksploatuoti turi būti išduoti leidimai arba kurie turi būti įregistruoti pagal IIB priedo Taršos mažinimo planą, būtų pranešta kompetentingoms institucijoms ne vėliau kaip 2005 m. spalio 31 d.;
- 4) jeigu:
 - įrenginyje atliekamas esminis pakeitimas arba
 - po to, kai įrenginyje buvo atliktas esminis pakeitimas, jo atžvilgiu pirmą kartą taikoma ši direktyva,

ta įrenginio dalis, kurioje buvo atliktas esminis pakeitimas, laikoma arba nauju įrenginiu, arba esamu įrenginiu, jei viso įrenginio emisijų suma neviršija emisijų, apskaičiuotų tą dalį, kurioje buvo atliktas esminis pakeitimas, laikant nauju įrenginiu.

5 straipsnis

Reikalavimai

1. Valstybės narės imasi reikiamų priemonių, nurodydamos konkrečias sąlygas išduodant leidimą arba nustatydamos bendras privalomas taisykles, kad būtų užtikrinta, jog laikomasi 2-12 dalių nuostatų.

2. Visuose įrenginiuose privaloma laikytis:

- a) organizuotų išmetamųjų teršalų emisijos ribinių verčių ir neorganizuotų išmetamųjų teršalų emisijos verčių, arba bendros emisijos ribinių verčių bei IIA priede nustatytų kitų reikalavimų;

arba

- b) IIB priede nurodytą Taršos mažinimo plano reikalavimų.
3. a) Neorganizuotų išmetamųjų teršalų emisijų atveju valstybės narės taiko neorganizuotų išmetamųjų teršalų emisijų vertes ir laiko jas emisijos ribinėmis vertėmis. Tačiau tais atvejais, kai kompetentingai institucijai įrodoma, kad konkrečiam įrenginiui tokia vertė yra techniniu ir ekonominiu požiūriu neįmanoma, kompetentinga institucija gali tokiam konkrečiam įrenginiui taikyti išimtį, jei nėra pagrindo tikėtis didelės rizikos žmonių sveikatai ir aplinkai. Kiekvieno nukrypimo atveju veiklos vykdytojas privalo kompetentingai institucijai įrodyti, kad taikomos geriausios prieinamos technologijos;

- b) veiklos rūšims, kurių negalima vykdyti esant ribotoms sąlygoms, gali būti išimties tvarka netaikoma IIA priede nurodyta kontrolė tais atvejais, kai tokia galimybė aiškiai nurodyta tame priede. Tokiu atveju reikia naudotis IIB priede pateiktu Taršos mažinimo planu, nebent kompetentingai institucijai įrodoma, kad tokia galimybė techniniu ir ekonominiu požiūriu neįmanoma. Tokiu atveju veiklos vykdytojas privalo įtikinti kompetentingą instituciją, kad naudojamas geriausias prieinamas gamybos būdas.

Valstybės narės, vadovaudamosi 11 straipsniu, atsiskaito Komisijai apie nukrypimus nuo a ir b dalių.

4. Įrenginiuose, kuriems nenaudojamas Taršos mažinimo planas, kiekvienas taršos mažinimo įrengimas, įrengtas po šios direktyvos įsigaliojimo dienos, atitinka visus IIA priedo reikalavimus.

5. Įrenginiuose, kuriais vykdomos dvi ar daugiau veiklos rūšių, kurių kiekviena viršija IIA priedo slenkstines ribas:

- a) 6, 7 ir 8 dalyse nurodytų medžiagų atžvilgiu laikomasi tose dalyse kiekvienai veiklos rūšiai keliamų reikalavimų;

- b) kitų medžiagų atžvilgiu:

- i) laikomasi 2 dalyje kiekvienai veiklos rūšiai keliamų reikalavimų, arba

- ii) bendras išmetamųjų teršalų kiekis neviršija kiekio, kuris sudarytas taikant i papunktį.

6. Medžiagos ar preparatai, savo sudėtyje turintys lakiųjų organinių junginių, kurie pagal Direktyvą 67/548/EEB ⁽¹⁾ klasifikuojami kaip kancerogeniniai, mutageniniai arba toksiški reprodukcijai, ir dėl to jie priskiriami arba privalo būti pažymėti rizikos frazėmis R45, R46, R49, R60, R61, privalo kiek įmanoma ir kuo greičiau būti keičiami mažiau kenksmingomis medžiagomis ar preparatais, atsižvelgiant į 7 straipsnio 1 dalyje minėtas rekomendacijas.

7. 6 dalyje nurodytiems lakiųjų organinių junginių išleidimų atveju, kai junginių, dėl kurių taikomas toje dalyje nurodytas ženklavimas, debito masės suma yra didesnė arba lygi 10g/h, laikomasi emisijos ribinės vertės, kuri lygi 2 mg/Nm³. Emisijos ribinė vertė taikoma atskirų junginių masių sumai.

8. Halogenintų lakiųjų organinių junginių, kuriems priskiriama rizikos frazė R40, išleidimų atvejais, kai junginių, dėl kurių taikomas ženklavimas R40, debito masės suma yra didesnė arba lygi 100 g/h, laikomasi emisijos ribinės vertės, kuri lygi 20 mg/Nm³. Emisijos ribinė vertė taikoma atskirų junginių masių sumai.

6 ir 8 dalyse nurodytų lakiųjų junginių išleidimas privalo būti kontroliuojamas kaip įrenginio emisija esant ribotoms sąlygoms, kiek tai įmanoma techniniu ir ekonominiu požiūriu, siekiant apsaugoti visuomenės sveikatą ir aplinką.

9. Lakiųjų organinių junginių išleidimai, kuriems po šios direktyvos įsigaliojimo dienos yra priskiriama arba kurie privalo būti pažymėti viena iš 6 ir 8 dalyje nurodytų rizikos frazių, turi per trumpiausią įmanomą laiką tarpą atitikti atitinkamai 7 ir 8 dalyse nurodytas emisijos ribines vertes.

10. Imamasi visų reikiamų atsargos priemonių emisijoms maksimaliai sumažinti įrenginį paldžiant ir sustabdant.

11. Esami įrenginiai, kuriuose veikia esami taršos mažinimo įrengimai ir kuriuose laikomasi emisijos ribinių verčių:

— 50 mg C/Nm³ deginimo atveju,

— 150 mg C/Nm³ kitiems taršos mažinimo įrengimams,

12 metų nuo 15 straipsnyje nurodytos datos leidžiama netaikyti IIA priede pateiktų organizuotų išmetamųjų teršalų emisijos

ribinių verčių, jei bendras įrenginio išmetamųjų teršalų kiekis neviršija teršalų kiekio, kuris susidarytų, jei būtų laikomasi visų lentelės reikalavimų.

12. Nei Taršos mažinimo planas, nei 11 dalies taikymas, nei 6 straipsnis įrenginiams, išleidžiantiems 6, 7 ir 8 dalyse nurodytas medžiagas, neleidžia nevykdyti tose dalyse pateiktų reikalavimų.

13. Jei vadovaujantis Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 793/93 ⁽²⁾ ir Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1488/94 ⁽³⁾ arba Tarybos direktyva 67/548/EEB ir Komisijos direktyva 93/67/EEB ⁽⁴⁾ atliekamas kurios nors iš medžiagų, kurioms taikomas ženklavimas R40, R60 arba R61 ir kurios pagal šios direktyvos nuostatas yra kontroliuojamos, rizikos įvertinimas, Komisija svarsto rizikos įvertinimo išvadas ir prineikus imasi atitinkamų priemonių.

6 straipsnis

Nacionaliniai planai

1. Nepažeisdamos Direktyvos 96/61/EB nuostatų, valstybės narės gali parengti ir įgyvendinti 1 straipsnyje nurodytų veiklos rūšių ir gamybos įrenginių išmetamųjų teršalų mažinimo, išskyrus IIA priedo 4 ir 11 veiklos rūšis, nacionalinius planus. Visoms kitoms veiklos rūšims ši direktyva taikoma nepaisant to, kad jos įtrauktos į nacionalinį planą. Šie planai per jų taikymo laikotarpį turi padėti sumažinti metines esamųjų įrenginių, kuriems taikoma ši direktyva, lakiųjų organinių junginių emisijas bent jau tiek pat ir per tokį pat laikotarpį, kiek jos būtų sumažintos taikant 5 straipsnio 2 bei 3 punkte ir II priede nurodytas išmetamųjų teršalų ribas. Nacionalinis planas, esant reikalui jį pakoregavus, Komisijai teikiamas kas treji metai.

Valstybė narė, kuri rengia ir įgyvendina nacionalinius planus, gali leisti esamuose įrenginiuose netaikyti 5 straipsnio 2 bei 3 dalyse ir II priede nurodytų emisijos ribinių verčių. Jokiū būdu dėl nacionalinio plano negalima leisti esamuose įrenginiuose netaikyti Direktyvos 96/61/EB nuostatų.

2. Nacionalinis planas apima priemones, kurių imtasi ar reikia imtis siekiant 1 dalyje nurodyto tikslo, sąrašą, taip pat siūlomas tokio plano monitoringo sistemos detales. Jame taip pat nurodomi privalomi tarpiniai taršos mažinimo uždaviniai, pagal kuriuos galima įvertinti pažangą, padarytą siekiant numatyto tikslo. Jis privalo būti suderintas su atitinkamais galiojančiais

⁽¹⁾ OL 196, 1967 8 16, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos direktyva 98/98/EB (OL L 355, 1998 12 30, p. 1).

⁽²⁾ OL L 84, 1993 4 5, p. 1.

⁽³⁾ OL L 161, 1994 6 29, p. 3.

⁽⁴⁾ OL L 227, 1993 9 8, p. 9.

Bendrijos teisės aktais, tarp jų ir su atitinkamomis šios direktyvos nuostatomis, ir jame turi būti nurodyta:

7 straipsnis

Pakaitalai

- veiklos rūšis ar rūšys, kurioms tas planas taikomas,
- numatomas tų veiklos rūšių išmetamų teršalų kiekio mažinimas, atitinkantis mažinimą, kuris būtų pasiektas taikant 1 dalyje nurodytas išmetamų teršalų ribas,
- įrenginių, kuriems taikomas toks planas, skaičius bei jų išmetamų teršalų bendras kiekis ir kiekvienos veiklos rūšies išmetamų teršalų bendras kiekis.

Tokiame plane taip pat pateikiamas išsamus priemonių, kuriomis bus siekiama įgyvendinti jo reikalavimus, aprašymas, įrodyta, kad tas priemonės galima įgyvendinti, bei konkrečiai aprašyti būdai, kaip galima įrodyti, kad plano yra laikomasi.

3. Valstybės narės tokį planą pateikia Komisijai. Planas privalo būti pateiktas kartu su papildomais dokumentais, kurių pakanka norint patikrinti, ar 1 dalies tikslas bus pasiektas, tarp jų ir dokumentais, kurių specialiai paprašė Komisija. Esamiems įrenginiams, kuriuose atliekami esminiai pakeitimai, ir toliau taikomas nacionalinis planas, jei jie buvo įtraukti į tokį planą dar prieš atliekant esminius pakeitimus.

4. Valstybė narė paskiria nacionalinės valdžios instituciją 3 dalyje nurodytai informacijai surinkti ir įvertinti bei nacionaliniam planui įgyvendinti.

5. a) ne vėliau kaip praėjus metams nuo šios direktyvos įsigaliojimo Komisija 13 straipsnyje nurodytam komitetui praneša, kokiais kriterijais vadovaujamosi įvertinant nacionalinius planus;

b) jei Komisija, svarstydamą tokį planą, iš naujo pateiktą planą arba pagal 11 straipsnį pateiktas valstybių narių pažangos ataskaitas, neįsitikina, kad tokio plano keliami uždaviniai bus pasiekti per nustatytą laikotarpį, savo nuomonę bei priežastis, dėl kurių buvo prieita prie tokios nuomonės, ji pareiškia tai valstybei narei ir 13 straipsnyje nurodytam komitetui. Tai ji padaro per šešis mėnesius, kai gauna tokį planą ar ataskaitą. Po to valstybė narė per tris mėnesius praneša Komisijai ir komitetui apie priemones padėčiai ištaisyti, kurių ji imsis siekdama užtikrinti, kad uždaviniai būtų pasiekti.

6. Jei komisija, gavusi informaciją apie priemones padėčiai ištaisyti, per šešis mėnesius nusprendžia, jog tokių priemonių nepakanka, kad būtų užtikrinta, jog plane nurodyti uždaviniai bus pasiekti per nurodytą laikotarpį, valstybė narė privalo įgyvendinti 5 straipsnio 2 bei 3 dalies ir II priedo reikalavimus per esamiems įrenginiams šioje direktyvoje nurodytą laikotarpį. Komisija apie savo sprendimą praneša 13 straipsnyje nurodytam komitetui.

1. Komisija užtikrina, kad tarp valstybių narių ir nagrinėjamų veiklų būtų keičiamasi informacija apie organinių medžiagų naudojimą ir galimus jų pakaitalus. Ji sprendžia

— tinkamumo naudoti,

— galimų pasekmių žmogaus sveikatai, visų pirma dėl profesinių ligų sukėlimo,

— galimo poveikio gamtai ir

— pasekmių ūkiui, visų pirma įvertinant turimų galimybių kaštus ir privalumus

klausimus, kad būtų galima teikti rekomendacijas apie medžiagų ir technologijų, kurie daro mažiausią galimą poveikį orui, vandeniui, dirvožemiui, ekosistemoms ir žmonių sveikatai, naudojimui. Pasikeitus tokia informacija, Komisija pateikia rekomendacijas kiekvienai veiklos rūšiai.

2. Valstybės narės užtikrina, kad 1 dalyje nurodytų rekomendacijų būtų paisoma išduodant leidimus ir formuluojant bendrąsias privalomas taisykles.

8 straipsnis

Monitoringas

1. Valstybės narės numato įrenginio, kuriam taikoma ši direktyva, veiklos vykdytojo įpareigojimus pristatyti kompetentingai institucijai, kartą per metus arba jai paprašius, duomenis, kurie suteikia kompetentingai institucijai galimybę patikrinti, ar laikomasi šios direktyvos.

2. Valstybės narės užtikrina, kad kanalų, sujungtų su taršos mažinimo įrengimais, kurie galutinėje teršalų išleidimo vietoje iš viso pašalina daugiau nei vidutiniškai 10 kg/h organinės anglies, monitoringas siekiant nustatyti, ar laikomasi reikalavimų, būtų vykdomas nuolat.

3. Kitais atvejais valstybės narės užtikrina, kad būtų matuojama nuolat arba periodiškai. Matuojant periodiškai, kiekvieną kartą imami bent trys rodmenys.

4. Matuoti nereikia, jeigu vamzdyno gale taršos mažinimo įrengimas neturi atitikti šios direktyvos reikalavimų.

5. Remdamasi duomenimis, reikalingais šiai direktyvai įgyvendinti, po trejų metų nuo 15 straipsnyje nurodytos dienos Komisija surengia keitimąsi informacija apie tai, kaip valstybės narės vykdo tirpiklių valdymo planus.

9 straipsnis

Emisijos ribinių verčių laikymasis

1. Kompetentingai institucijai turi būti įrodyta, kad laikomasi:

- organizuotų išmetamųjų teršalų emisijos ribinių verčių, neorganizuotų išmetamųjų teršalų emisijos verčių ir bendrų išmetamųjų teršalų ribinių verčių,
- IIB priede nurodytų Taršos mažinimo plano reikalavimų,
- 5 straipsnio 3 dalies reikalavimų.

III priede pateikiamos rekomendacijos dėl tirpiklių valdymo planų, kurie rodo, kaip laikomasi šių parametrų.

Dujų tūrį galima pridėti norint atšaldyti arba atskiesti organizuotų išmetamųjų teršalų atliekas, jei tai tikslinga techniniu požiūriu, tačiau į jį neatsižvelgiama nustatant dujų pavidalo atliekose esančių teršalų masės koncentraciją.

2. Įvykus esminiam pakeitimui, iš naujo patikrinama, kaip laikomasi emisijos ribinių verčių.

3. Matuojant nuolat, tariama, kad emisijos ribinių verčių laikomasi, jei:

- a) nė vienas paros vidurkis esant normalioms eksploatacijos sąlygoms neviršija emisijos ribinių verčių ir
- b) nė vienas valandos vidurkis neviršija emisijos ribinių verčių daugiau kaip 1,5 karto.

4. Matuojant periodiškai, tariama, kad emisijos ribinių verčių laikomasi, jei vieno monitoringo matavimo metu:

- a) visų rodmenų vidurkis neviršija emisijos ribinių verčių ir
- b) nė vienas valandos vidurkis neviršija emisijos ribinės vertės daugiau kaip 1,5 karto.

5. 5 straipsnio 7 ir 8 dalies nuostatų laikymasis tikrinamas remiantis atskirų nagrinėjamų lakiųjų organinių junginių masės koncentracijų suma. Visais kitais atvejais emisijos ribinių verčių laikymasis tikrinamas pagal bendrą emituotos organinės anglies masę, išskyrus atvejus, kai IIA priede numatyta kitaip.

10 straipsnis

Nesilaikymas

Valstybės narės imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad nustatytas, jog pažeidžiami šios direktyvos reikalavimai:

- a) veiklos vykdytojas apie tai praneštų kompetentingai institucijai ir imtųsi priemonių užtikrinti, kad reikalavimų būtų vėl pradėta laikytis per trumpiausią įmanomą laikotarpį;
- b) tais atvejais, kai nesilaikymas kelia tiesioginį pavojų žmonių sveikatai, kol reikalavimų vėl nepradėta laikytis taip, kaip numatyta a punkte, veiklos vykdymas būtų sustabdomas.

11 straipsnis

Informavimo sistemos ir atsiskaitymas

1. Kas treji metai valstybės narės ataskaitos forma siunčia Komisijai informaciją apie šios direktyvos įgyvendinimą. Tokia ataskaita rengiama remiantis klausimynu arba planu, kurį Komisija sudaro Direktyvos 91/692/EEB⁽¹⁾ 6 straipsnyje numatyta tvarka. Toks klausimynas arba planas išsiunčiamas valstybėms narėms prieš šešis mėnesius iki prasidedant ataskaitoje aprašomam laikotarpiui. Ataskaita Komisijai parengiama per devynis mėnesius, pasibaigus joje aprašomam trejų metų laikotarpiui. Valstybės narės parengtas ataskaitas skelbia tuo pat metu, kai siunčia jas Komisijai, laikydamosi Direktyvos 90/313/EEB⁽²⁾ 3 straipsnio 2 ir 3 dalyje numatytų apribojimų. Pirmoji ataskaita apima pirmųjų trejų metų laikotarpį nuo 15 straipsnyje nurodytos dienos.

2. Informaciją, pateiktą vadovaujantis 1 dalimi, visų pirma sudaro pakankami ir tipiniai duomenys, parodantys, kad 5 straipsnio ir tam tikrais atvejais 6 straipsnio nuostatų yra laikomasi.

3. Komisija, remdamasi valstybių narių pateiktais duomenimis, parengia ataskaitą, kaip įgyvendinama ši direktyva, vėliausiai po penkerių metų nuo pirmųjų valstybių narių ataskaitų įteikimo. Ataskaitą Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai, jei reikia, pridėdama pasiūlymus.

12 straipsnis

Prieinamumas prie informacijos

1. Nepažeisdamos Direktyvos 90/313/EEB, valstybės narės imasi reikiamų priemonių, kad būtų užtikrinta, jog bent jau paraiškos

⁽¹⁾ OL L 377, 1991 12 31, p. 48.

⁽²⁾ OL L 158, 1990 6 23, p. 56.

gauti naujų įrenginių leidimus arba iš esmės pakeisti įrenginius, kuriems reikia leidimo pagal Direktyvą 96/61/EB, būtų tam tikrą laiką prieinamos visuomenei, kad ji galėtų savo nuomonę pareikšti prieš kompetentingai institucijai priimant sprendimą. Nepažeidžiant Direktyvos 96/61/EB nuostatų, tai nereiškia jokios prievolės pateikti visuomenei informaciją kita forma.

Kompetentingos institucijos sprendimas, taip pat ir leidimo kopija bei vėlesni jo pratęsimai irgi turi būti prieinami visuomenei.

Visuomenei turi būti prieinamos įrenginiams taikomos bendrosios privalomos taisyklės ir registruotų veiklos rūšių bei veiklos rūšių, kurioms suteiktas leidimas, sąrašas.

2. Visuomenei turi būti prieinami emisijų monitoringo rezultatai, kurių reikalauja leidimo išdavimo arba registracijos sąlygos, nurodytos 8 ir 9 straipsniuose.

3. 1 ir 2 dalyse taikomos atsižvelgiant į apribojimus, susijusius su valstybinės valdžios institucijų atsisakymo suteikti informaciją motyvais, tarp jų ir komerciniu bei gamybiniu konfidencialumu, kaip numatyta Direktyvos 90/313/EEB 3 straipsnio 2 ir 3 dalyse.

13 straipsnis

Komitetas

Komisijai padeda patariamojo pobūdžio komitetas, sudarytas iš valstybių narių atstovų, kuriam pirmininkauja Komisijos atstovas.

Komisijos atstovas pateikia Komitetui priemonių, kurių turi būti imtasi, projektą. Komitetas savo nuomonę apie projektą pareiškia per laiką, kurį gali nustatyti pirmininkas priklausomai nuo klausimo skubumo, jeigu reikia, balsuojant.

Nuomonė įrašoma į protokolą; be to, kiekviena valstybė narė turi teisę prašyti įrašyti į protokolą ir savo poziciją. Komisija atidžiai išnagrinėja komiteto pateiktą nuomonę. Ji informuoja komitetą, koku būdu buvo į jo nuomonę atsižvelgta.

14 straipsnis

Nuobaudos

Valstybės narės nustato nuobaudas, kurių bus imtasi nacionalinių nuostatų, priimtų vadovaujantis šia direktyva, pažeidimo atvejais, ir imasi visų būtinų priemonių joms įgyvendinti. Nustatytosios nuobaudos privalo būti efektyvios, proporcingos ir atgrasančios. Valstybės narės ne vėliau kaip iki 15 straipsnyje nurodytos dienos praneša šias nuostatas Komisijai ir taip pat kaip galima greičiau praneša apie bet kokius vėliau daromus jų taisymus.

15 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinius teisės aktus

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip iki 2001 m. balandžio 1 d., įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Valstybės narės, priimdamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų pagrindinių nacionalinių įstatymų nuostatų tekstus.

16 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja jos paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* dieną.

17 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 1999 m. kovo 11 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

J. TRITTIN

I PRIEDAS

TAKYMO SRITIS

Šiame priede pateiktos 1 straipsnyje nurodytos veiklos rūšių kategorijos. Veiklos rūšys, kurios išvardytos šiame priede ir kurios vykdomos, kai slenkstinės ribos yra didesnės negu išvardytosios IIA priede, patenka į šios direktyvos taikymo sritį. Visais atvejais į tokią veiklą įeina įrangos valymas, bet ne produktų valymas, jeigu neapibrėžta kitaip.

Lipnioji danga

- Bet kuri veikla, kurios metu bet kokie klajai dedami ant paviršiaus, išskyrus lipnias dangas ir laminavimą, susijusį su spausdinimo procesu.

Dengimas

- Bet kuri veikla, kurios metu ištisine dangos plėvele yra vieną arba daug kartų dengiami:
 - žemiau išvardytos transporto priemonės:
 - nauji automobiliai, kurie Direktyvoje 70/156/EEB ⁽¹⁾ apibrėžti kaip M1 kategorijos transporto priemonės, ir N1 kategorijos transporto priemonės, kai jos yra dengiamos tokiam pat įrenginyje kaip M1 transporto priemonės,
 - sunkvežimių kabinos, apibrėžtos kaip vairuotojo buvimo vieta, ir visi N2 ir N3 kategorijų transporto priemonių, apibrėžtų Direktyvoje 70/156/EEB, integruoti korpusai techninei įrangai sudėti,
 - furgonai ir sunkvežimiai, kurie Direktyvoje 70/156/EEB apibrėžti kaip N1, N2 ir N3 kategorijų transporto priemonės, išskyrus sunkvežimių kabinas,
 - autobusai, kurie Direktyvoje 70/156/EEB apibrėžti kaip M2 ir M3 kategorijų transporto priemonės,
 - sunkiasvorės priekabos, kurios Direktyvoje 70/156/EEB apibrėžtos O1, O2, O3 ir O4 kategorijose,
 - metalo ir plastmasės paviršiai, taip pat lėktuvų, laivų, traukinių ir pan. paviršiai,
 - medžio paviršiai,
 - tekstilės dirbinių, audinių, plėvelių ir popierinių paviršiai,
 - oda.

Į tai neįeina pagrindo dengimas metalais taikant elektroforezės ir cheminio purškimo būdus. Jeigu dengimui priskiriama veikla, kai ant to paties gaminio spausdinama naudojant bet kokią techniką, toks spausdinimas yra laikomas dengimo dalimi. Tačiau atskirai atliekamas spausdinimas nėra įtraukiamas kaip atskira veiklos rūšis, bet jis gali būti nagrinėjamas šioje direktyvoje, jeigu ši spausdinimo veiklos rūšis priskiriama jos taikymo sričiai.

Ričių dengimas

- Bet kuri veikla, kai ritėms naudojamas plienas, nerūdijantis plienas, dengtas plienas, vario lydiniai arba aliuminio juosta nepertraukiamo proceso metu yra padengta plėvele sudarančia danga arba laminuota danga.

Sausasis valymas

- Bet kuri pramoninė arba komercinė veikla, kurioje lakieji organiniai junginiai naudojami drabužių, baldų ir panašių plataus vartojimo prekių valymo įrenginiuose, išskyrus dėmių pašalinimą rankiniu būdu tekstilės ir drabužių pramonėje.

(¹) OL L 42, 1970 2 23, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 97/27/EB (OL L 233, 1997 8 25, p. 1).

Avalynės gamyba

- Visa veikla iki galo pagaminant avalynę arba jos dalis.

Dengimo preparatų, lako, rašalo ir klijų gamyba

- Galutinių aukščiau išvardytų produktų ir tarpinių produktų gamyba, kai tai atliekama toje pačioje vietoje, sumaišant pigmentus, dervas ir lipnias medžiagas su organiniais tirpikliais ar kitu nešikliu, taip pat dispergavimo ir išankstinio dispergavimo veikla, klampumo ir spalvų suderinimas bei galutinio produkto patalpavimo konteineryje veikla.

Farmacinių produktų gamyba

- Farmacinių produktų cheminė sintezė, fermentacija, ekstrahavimas, receptūros sudarymas ir baigiamieji darbai, o jeigu atliekama vienoje vietoje — tarpinių produktų gamyba.

Spausdinimas

- Teksto ir (arba) vaizdo atgaminimo veikla, kai naudojant spausdinimo formą rašalas perkeliamas ant bet kokios rūšies paviršiaus. Ją sudaro su tuo susijusi lakavimo, dengimo ir laminavimo technika. Tačiau ši direktyva taikoma tik toliau išvardytiems papildomiems procesams:
 - *fleksografija* — spausdinimas naudojant spausdinimo formą iš gumos arba elastingų fotopolimerų, kuriuose spausdinimo intervalas yra aukščiau nespausdinamo intervalo, naudojant skystą rašalą, kuris išdžiūsta garuodamas,
 - *termostabilizacinė ruloninė ofsetinė spauda* — ruloninis spausdinimas naudojant spausdinimo formą, kurioje spausdinimo intervalas ir nespausdinamas intervalas yra toje pačioje plokštumoje, kur ruloninis reiškia, kad medžiaga, ant kurios turi būti spausdinama, yra paduodama į mašiną iš rulono, o ne atskirais lapais. Nespausdinamas intervalas apdorojamas taip, kad sugertų vandenį ir nesugertų rašalo. Spausdinimo intervalas yra apdorojamas taip, kad sugertų rašalą ir perkeltų jį ant spausdinamo paviršiaus. Garinama krosnyje, kurioje karštas oras naudojamas spausdinamai medžiagai įkaitinti,
 - *su spausdinimu susijęs laminavimas* — dviejų arba kelių lanksčių medžiagų sulipinimas kartu sluoksniuotoms medžiagoms gauti,
 - *leidybinė rotacinė giliaspaudė* — rotacinės giliosios spaudos veikla, naudojama spausdinti ant laikraščiams, brošiūroms, katalogams ar panašioms leidiniams skirto popieriaus, naudojant tolueninį rašalą,
 - *rotacinė giliaspaudė* — spausdinimo veikla, naudojant cilindrinę spausdinimo formą, kurioje spausdinimo intervalas yra žemiau nespausdinamo intervalo, naudojant skystą rašalą, kuris išdžiūsta garuodamas. Grioveliai pripildomi rašalo, o perteklius nuo nespausdinamo intervalo nuvalomas prieš tai, kai paviršius, ant kurio turi būti spausdinama, susiliečia su cilindru ir pakelia rašalą iš griovelį,
 - *rotacinė trafaretinė spauda* — ruloninis spausdinimas, kai rašalas patenka ant spausdinamo paviršiaus išspaudžiant jį per akytą spausdinimo formą, kurioje spausdinamas intervalas yra atviras, o nespausdinamas intervalas — užsandarintas, naudojant skystą rašalą, kuris išdžiūsta tik garuodamas. Ruloninis reiškia, kad medžiaga, kuri turi būti spausdinama, paduodama į mašiną iš rulono, o ne atskirais lapais,
 - *dengimas laku* — veikla, kurios metu bet koku laku arba lipnia danga, reikalinga paskesniajam pakavimo medžiagos užsandarinimui, yra padengiama lanksti medžiaga.

Gumos perdirbimas

- Bet koks natūralios arba sintetinės gumos maišymas, smulkinimas, sumaišymas, kalandravimas, karštasis štapavimas bei vulkanizavimas ir visos papildomos operacijos, naudojamos natūralią arba sintetinę gumą paverčiant galutiniu produktu.

Paviršiaus valymas

- Bet kuri veikla, išskyrus sausąjį valymą, kur naudojami organiniai tirpikliai užteršimui nuo medžiagos paviršiaus pašalinti, taip pat ir riebalų šalinimas. Valymas, kurį sudaro daugiau negu viena pakopa prieš bet kokią kitą veiklą

arba po jos, yra laikomas viena paviršiaus valymo veikla. Ši veikla susijusi ne su įrangos valymo veikla, bet su produktų paviršiaus valymu.

Veikla, susijusi su augalinio aliejaus ir gyvulinių riebalų gavyba ir augalinio aliejaus rafinavimu

- Bet kuri veikla augaliniam aliejui gauti iš sėklų ir kitų augalinių medžiagų, sausų liekanų perdirbimas gyvulių ėdalui gaminti, riebalų ir augalinių aliejų, gautų iš sėklų, augalinių medžiagų ir (arba) gyvulinės kilmės medžiagų rektifikacija.

Transporto priemonių pakartotinė apdaila

- Bet kuri pramoninė arba komercinė padengimo veikla bei su tuo susijusios riebalų pašalinimo veiklos rūšys, kai atliekama:
 - kelių transporto priemonių arba jų dalies padengimas danga, kaip apibrėžta Direktyvoje 70/156/EEB, kuris atliekamas kaip transporto priemonės remonto, konservavimo arba apdailos darbų dalis ne gamybos įrengimuose, arba
 - pirminis kelių transporto priemonių arba jų dalies padengimas danga, kaip apibrėžta Direktyvoje 70/156/EEB, naudojant pakartotinės apdailos medžiagas, kai tai atliekama ne pirminėje gamybos linijoje, arba
 - sunkiasvorių priekabų padengimas danga (taip pat ir sunkiasvorių puspriekabių) (O kategorija).

Apvijos laidų dengimas

- Bet kuri metalinių laidininkų, naudojamų transformatorių, variklių ir panašioms ritėms vynioti, veikla.

Medžio impregnavimas

- Bet kuri veikla, kai į medieną pridedama konservantų.

Medžio ir plastmasės laminavimas

- Bet kokia veikla, kai kartu sulipinamas medis ir (arba) plastmasė sluoksniuotiems produktams gauti.

—

IIA PRIEDAS

1. SLENKSTINĖS RIBOS IR EMISIJOS KONTROLĖS RŪŠYS

	Veikla (tirpiklio sunaudojimo slenkstinė riba tonomis per metus)	Slenkstinė riba (tirpiklio sunau- dojimo slenkstis tonomis per metus)	Organizuotų išmetamųjų teršalų emisijos ribinės vertės (mg C/Nm ³)	Neorganizuotų išmetamųjų teršalų emisijos vertės (tirpik- lio sąnaudų procentas)		Bendros išmetamųjų teršalų ribinės vertės		Specialiosios nuostatos
				Naujos	Esamos	Naujos	Esamos	
1	Termostabilizacinė ruloninė ofsetinė spauda (> 15)	15-25 > 25	100 20	30 ⁽¹⁾ 30 ⁽¹⁾				⁽¹⁾ Tirpiklio likučiai galutiniame produkte neturi būti laikomi neorganizuotų išmetamųjų teršalų dalimi.
2	Leidybinė giliaspaudė (> 25)		75	10	15			
3	Kita, rotacinė trafaretinė spau- da, laminavimo arba lakavimo vienetai (> 15) rotacinis trafare- tinis spausdinimas ant tekstilės dirbinių/ kartono (> 30)	15-25 > 25 > 30 ⁽¹⁾	100 100 100	25 20 20				⁽¹⁾ Slenkstinė riba rotaciniam trafaretiniam spausdinimui ant tekstilės gaminių ir ant kartono.
4	Paviršių valymas ⁽¹⁾ (> 1)	1-5 > 5	20 ⁽²⁾ 20 ⁽²⁾	15 10				⁽¹⁾ Naudojant 5 straipsnio 6 ir 8 dalyse apibrėžtus junginius ⁽²⁾ Riba, nustatyta junginių masei mg/Nm ³ , o ne bend- ram anglies kiekiui
5	Kitų paviršių valymas (> 2)	2-10 > 10	75 ⁽¹⁾ 75 ⁽¹⁾	20 ⁽¹⁾ 15 ⁽¹⁾				⁽¹⁾ Įrenginiams, kai kompeten- tingai institucijai parodoma, kad visos sunaudojamos valymo medžiagos vidutinis organinio tirpiklio kiekis neviršija 30 % jos svorio, šios vertės netaikomos.
6	Transporto priemonių padengi- mas dangomis (>15) ir trans- porto priemonių pakartotinė apdaila	> 0,5	50 ⁽¹⁾	25				⁽¹⁾ Turėtų būti parodoma, kad atitinka 9 straipsnio 3 dalies reikalavimus, 15 minučių matavimo vidurkiu.

	Veikla (tirpiklio sunaudojimo slenksstinė riba tonomis per metus)	Slenksstinė riba (tirpiklio sunaudojimo slenks- tis tonomis per metus)	Organizuotų išmetamųjų teršalų emisijos ribinės vertės (mg C/Nm ³)	Neorganizuotų išmetamųjų teršalų emisijos vertės (tirpik- lio sąnaudų procentas)		Bendros išmetamųjų teršalų ribinės vertės		Specialiosios nuostatos
				Naujos	Esamos	Naujos	Esamos	
7	Ričių dengimas (> 25)		50 ⁽¹⁾	5	10			(1) Įrenginiams, kuriuose naudo- jama technika, leidžianti pakartotinai naudoti regene- ruotus tirpiklius, emisijos riba turi būti 150
8	Kitų rūšių dengimas, taip pat metalo, plastmasės, tekstilės dirbinių ⁽²⁾ , audinių, plėvelių ir popieriaus dengimas (> 5)	5-15 > 15	100 ⁽¹⁾ ⁽⁴⁾ 50/75 ⁽²⁾ ⁽³⁾ ⁽⁴⁾	20 ⁽⁴⁾ 20 ⁽⁴⁾				(1) Emisijos ribinė vertė taikoma dangų padengimo ir džiovinimo procesams, kurie atlie- kami ribojančiomis sąlygo- mis. (2) Pirmoji emisijos ribinė vertė taikoma džiovinimo proce- sams, antroji — dangų padengimo procesams. (3) Tekstilės dirbinių dengimo įrenginiams, kuriuose naudo- jama technika, leidžianti pakartotinai naudoti regene- ruotus tirpiklius, emisijos riba, taikoma dangų paden- gimo ir džiovinimo proce- sams, juos kartu sudėjus turi būti 150. (4) Dengimo veiklos rūšims, kurio negalima taikyti ribo- jančiomis sąlygomis (pavyz- džiui, laivų statyboje, lėktuvų dažyme), šios vertės gali būti netaikomos pagal 5 straipsnio 3 dalies b punktą. (5) Rotacinė trafaretinė spauda ant tekstilės dirbinių pateikta kaip veikla Nr. 3.
9	Apvijų laidų dengima s (> 5)					10 g/kg ⁽¹⁾ 5 g/kg ⁽²⁾		(1) Taikoma įrenginiams, kur vidutinis laido skersmuo ≤ 0,1 mm. (2) Taikoma visiems kitiems įrenginiams.
10	Medžio paviršių dengimas (> 15)	15-25 > 25	100 ⁽¹⁾ 50/75 ⁽²⁾	25 20				(1) Emisijos riba taikoma dangų padengimo ir džiovinimo procesams, vykdomiems ribojančiomis sąlygomis. (2) Pirmoji ribinė vertė taikoma džiovinimo procesams, ant- roji — dangų padengimo procesams.

	Veikla (tirpiklio sunaudojimo slenkstinė riba tonomis per metus)	Slenkstinė riba (tirpiklio sunau- dojimo slenkstis tonomis per metus)	Organizuotų išmetamųjų teršalų emisijos ribinės vertės (mg C/Nm ³)	Neorganizuotų išmetamųjų teršalų emisijos vertės (tirpik- lio sąnaudų procentas)		Bendros išmetamųjų teršalų ribinės vertės		Specialiosios nuostatos
				Naujos	Esamos	Naujos	Esamos	
11	Sausasis valymas					20 g/kg ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾		<p>(1) Išreiškiama išsiskyrusio tirpiklio mase kilogramui išvalyto ir išdžiovinto produkto.</p> <p>(2) Emisijos riba pagal 5 straipsnio 8 dalį šiai daliai netaikoma.</p> <p>(3) Toliau nurodyta išimtis skirta tik Graikijai: bendra emisijos ribinė vertė netaikoma 12 metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos esamiems įrengimams, patalpintiems atokiose vietose ir (arba) salose, kur gyventojų skaičius ne didesnis kaip 2 000 nuolatinių gyventojų, kuriose nėra galimybių naudoti pažangių technologijų įrenginius.</p>
12	Medienos impregnavimas (> 25)		100 ⁽¹⁾	45		11 kg/m ³		(1) Netaikoma impregnuojant kreozotu.
13	Odos dengimas (> 10)	10-25 > 25 (> 10) ⁽¹⁾				85 g/m ² 75 g/m ² 150 g/m ²		<p>Emisijos ribos išreiškiamos išsiskyrusio tirpiklio gramais vienam m² pagaminto produkto.</p> <p>(1) Odos dengimo veiklos rūšims atliekant jos apdailą ir tam tikrų odos gaminių, naudojamų kaip nedidelės platus vartojimo prekės, pavyzdžiui, krepšiai, diržai, piniginės ir pan., dengimas.</p>
14	Avalynės gamyba (> 5)					25 g vienai porai		Bendros išmetamųjų teršalų ribinės vertės yra išreiškiamos išsiskyrusio tirpiklio gramais vienai iki galo pagamintai avalynės porai.
15	Medžio ir plastmasės laminavimas (> 5)					30 g/m ²		

	Veikla (tirpiklio sunaudojimo slenkstinė riba tonomis per metus)	Slenkstinė riba (tirpiklio sunaudojimo slenkstis tonomis per metus)	Organizuotų išmetamųjų teršalų emisijos ribinės vertės (mg C/Nm ³)	Neorganizuotų išmetamųjų teršalų emisijos vertės (tirpiklio sunaudojimo procentas)		Bendros išmetamųjų teršalų ribinės vertės		Specialiosios nuostatos
				Naujos	Esamos	Naujos	Esamos	
16	Lipniosios dangos (> 5)	5-15 > 15	50 ⁽¹⁾ 50 ⁽¹⁾	25 20				⁽¹⁾ Jeigu naudojama technika, leidžianti pakartotinai naudoti regeneruotus tirpiklius, organizuotų išmetamųjų teršalų emisijos ribinė vertė turi būti 150.
17	Dangų preparatų, lakų, rašalo ir klijų gamyba (> 100)	100 –1 000 > 1 000	150 150	5 3		5 % sunaudojamo tirpiklio 3 % sunaudojamo tirpiklio		Į neorganizuotų išmetamųjų teršalų emisijos vertę neįeina tirpiklis, parduotas hermetiškaime konteineryje kaip dengimo gaminių ar preparatų dalis.
18	Gumos perdirbimas (> 15)		20 ⁽¹⁾	25 ⁽²⁾		25 % sunaudojamo tirpiklio		⁽¹⁾ Jeigu naudojama technika, leidžianti pakartotinai naudoti regeneruotus tirpiklius, organizuotų išmetamųjų teršalų emisijos ribinė vertė turi būti 150. ⁽²⁾ Bendros išmetamųjų teršalų ribinės vertės įrenginiams, kuriuose perdirbamos atskiros sėklų ir kitų augalinių medžiagų partijos, turėtų būti nustatomos kompetentingų institucijų kiekvienu konkrečiu atveju, taikant geriausias prieinamas technologijas.
19	Augalinio aliejaus ir gyvulinių riebalų gavybos ir augalinio aliejaus rafinavimo veiklos rūšys (> 10)					Gyvuliniai riebalai: 1,5 kg/t Kastoras: 3 kg/t Rapso sėklos: 1 kg/t Saulėgrąžų sėklos: 1 kg/t Sojos pupelės (vidutiniškai smulkintos): 0,8 kg/t Sojos pupelės (baltieji dribsniai): 1,2 kg/t Kitos sėklos ir kitos augalinės medžiagos: 3 kg/t ⁽¹⁾ 1,5 kg/t ⁽²⁾ 4 kg/t ⁽³⁾		⁽¹⁾ Į neorganizuotų išmetamųjų teršalų emisijos vertę neįeina tirpiklis, parduotas hermetiškaime konteineryje kaip dengimo gaminių ar preparatų dalis. ⁽²⁾ Taikoma visiems frakcionavimo procesams, išskyrus gumos pašalinimą (gumos pašalinimas iš aliejaus). ⁽³⁾ Taikoma gumos pašalinimo procesui.

	Veikla (tirpiklio sunaudojimo slenkstinė riba tonomis per metus)	Slenkstinė riba (tirpiklio sunaudojimo slenkstis tonomis per metus)	Organizuotų išmetamųjų teršalų emisijos ribinės vertės (mg C/Nm ³)	Neorganizuotų išmetamųjų teršalų emisijos vertės (tirpiklio sunaudojimo procentas)		Bendros išmetamųjų teršalų ribinės vertės		Specialiosios nuostatos
				Naujos	Esamos	Naujos	Esamos	
20	Farmacinių produktų gamyba (> 50)		20 ⁽¹⁾	5 ⁽²⁾	15 ⁽²⁾	5 % sunaudojamo tirpiklio	15 % sunaudojamo tirpiklio	(1) Jeigu naudojama technika, leidžianti pakartotinai nau- doti regeneruotus tirpiklius, organizuotų išmetamųjų ter- šalų emisijos ribinė vertė turi būti 150. (2) Į neorganizuotų išmetamųjų teršalų emisijos ribinę vertę neįeina tirpiklis, parduoda- mas hermetiškame konteine- ryje kaip dengimo preparatų dalis.

II. TRANSPORTO PRIEMONIŲ DENGIMO DANGOMIS PRAMONĖ

Bendros išmetamųjų teršalų ribinės vertės yra išreiškiamos išsiskyrusio tirpiklio gramais produkto paviršiaus plotui kvadratiniais metrais ir išsiskyrusio tirpiklio kilogramais automobilio korpuso atžvilgiu.

Bet kokio produkto, nagrinėjamo toliau esančioje lentelėje, paviršiaus plotas yra apibrėžiamas taip:

- paviršiaus plotas, apskaičiuotas iš bendro elektroforezinės dangos ploto, ir bet kurios dalies paviršiaus ploto, kuris gali būti pridėtas vienas po kito einančiais dengimo proceso etapais, kurie yra padengiami tomis pat dangomis kaip ir naudotosios nagrinėjamam produktui, arba tame įrenginyje padengto produkto bendras paviršiaus plotas.

Elektroforezinės dangos ploto paviršius apskaičiuojamas pagal šią formulę:

$$\frac{2 \times \text{bendras produkto karkaso svoris}}{\text{Vidutinis metalo lakšto storis} \times \text{metalų lakšto tankis}}$$

Šis metodas taip pat taikomas kitoms iš lakštų padarytomis dengiamoms dalims.

Projektavimas kompiuteriu arba kiti lygiaverčiai metodai yra naudojami apskaičiuojant kitų pridėdamų dalių paviršiaus plotą arba bendrą įrenginyje padengto paviršiaus plotą.

Toliau lentelėje pateikta bendra išmetamųjų teršalų ribinė vertė, susijusi su visais proceso etapais, atliekamais tame pačiame įrenginyje, nuo elektroforezinio dengimo, arba bet kokios kitos rūšies dengimo iki pat viršutinio sluoksnio galutinio vaškavimo ir poliravimo, taip pat ir tirpiklio, naudoto gamybos įrangos valymui, įskaitant purškimo kabinų bei kitų stacionarių įrenginių valymui tiek gamybos metu, tiek po to. Bendra išmetamųjų teršalų ribinė vertė yra išreiškiamą organinių junginių masių suma vienam m² padengto produkto bendro paviršiaus ploto ir organinių junginių masių suma vienam automobilio kėbului.

Veiklos rūšis (tirpiklio sunaudojimo slenkstinė riba tonomis per metus)	Gamybos slenkstinė riba (padengto vieneto metinei gamybai)	Bendra išmetamųjų teršalų ribinė vertė	
		Nauja	Esama
Naujų automobilių danga (> 15)	> 5 000	45 g/m ² arba 1,3 kg/kėbului + 33 g/m ²	60 g/m ² arba 1,9 kg/kėbului + 41 g/m ²
	5 000 monokokų arba > 3 500 sumontuoto karkaso	90 g/m ² arba 1,5 kg/kėbului + 70 g/m ²	90 g/m ² arba 1,5 kg/kėbului + 70 g/m ²

Veiklos rūšis (tirpiklio sunaudojimo slenkstinė riba tonomis per metus)	Gamybos slenkstinė riba (padengto vieneto metinei gamybai)	Bendra išmetamųjų teršalų ribinė vertė	
		Nauja	Esama
		Bendra išmetamųjų teršalų riba (g/m ²)	
Naujų sunkvežimių kabinų dengimas (> 15)	≤ 5 000	65	85
	> 5 000	55	75
Naujų furgonų ir sunkvežimių dengi- mas (> 15)	≤ 2 500	90	120
	> 2 500	70	90
Naujų autobusų dengimas (> 15)	≤ 2 000	210	290
	> 2 000	150	225

Transporto priemonių padengimo dangomis įrenginiai, kurių slenkstinės ribos yra žemesnės už lentelėje pateiktas tirpiklių sunaudojimo slenkstines ribas, turi atitikti IIA priedo reikalavimus transporto priemonių pakartotinei apdailai.

IIB PRIEDAS

TARŠOS MAŽINIMO PLANAS

1. Plano principai

Taršos mažinimo plano tikslas — suteikti veiklos vykdytoji galimybę kitomis priemonėmis sumažinti emisiją, tuo pačiu laipsniu, jeigu turėtų būti taikomos emisijos ribinės vertės. Tuo tikslu veiklos vykdytojas gali naudoti bet koki taršos mažinimo planą, specialiai sudarytą jo įrenginiams, jeigu galų gale bus gautas lygiavertis emisijos sumažėjimas. Valstybės narės pagal šios direktyvos 11 straipsnį praneša Komisijai apie pažangą, pasiektą gaunant tokį pat taršos sumažėjimo lygį, taip pat apie patirtį, įgytą naudojant šį taršos mažinimo planą.

2. Praktika

Tais atvejais, kai uždedamos dangos, lakas, klijai arba rašalas, gali būti naudojamas toliau pateiktas planas. Jeigu šis metodas netinka, kompetentinga institucija gali leisti veiklos vykdytoji naudoti bet koki kitą lengvatinį planą, kuris atitinka jos reikalavimus ir čia nubrėžtus principus. Plano projekte atsižvelgiama į tokius duomenis:

- i) jeigu pakaitalai, su nedideliu tirpiklio kiekiu arba be jo, vis dar tobulinami, veiklos vykdytoji turi būti pratešiamas laikas, kad jis galėtų įgyvendinti savo planus taršai mažinti;
- ii) emisijos sumažinimo pradinis atskaitos taškas turėtų kiek įmanoma labiau atitikti tokį emisijos dydį, kuris būtų, jeigu nebūtų imtasi sumažinimo veiksmų.

Toliau pateiktas planas yra taikomas įrenginiams, kuriems gali būti nustatytas pastovus kietųjų medžiagų kiekis produkte ir kuris naudojamas apibrėžti emisijos sumažinimo atskaitos tašką:

- i) veiklos vykdytojas siunčia emisijos sumažinimo planą, į kurį visų pirma įeina vidutinio tirpiklio kiekio sumažinimas bendro jo sunaudojimo atžvilgiu ir (arba) padidėjęs kietųjų medžiagų naudojimo efektyvumas, kad būtų sumažinamas bendrasis teršalų išmetimas iš įrenginių iki nustatyto metinio pamatinio išmetamųjų teršalų kiekio, apibūdinto kaip planinė išmetamųjų teršalų emisija. Tai turi būti padaryta pagal tokį laiko grafiką:

Laikotarpis		Esami įrenginiai
Maksimali leistina bendra išmetamųjų teršalų emisija per metus	Nauji įrenginiai	
Iki 2001 10 31	Iki 2005 10 31	Planinė išmetamųjų teršalų emisija × 1,5
Iki 2004 10 31	Iki 2007 10 31	Planinė išmetamųjų teršalų emisija

- ii) Metinė pamatinė išmetamųjų teršalų emisija apskaičiuojama taip:

- a) nustatoma bendroji kietųjų medžiagų masė iš dangos ir (arba) rašalo, lako arba klijų kiekio, sunaudojama per metus. Kietosios medžiagos — tai visos medžiagos, esančios dangose, rašale, lakuose ir klijuose, kurios tampa kietos, kai tik išgarinamas vanduo ar lakieji organiniai junginiai;
- b) metinė pamatinė išmetamųjų teršalų emisija apskaičiuojama šios dalies a punkte nustatytą masę dauginant iš atitinkamo koeficiento, pateikto toliau esančioje lentelėje. Kompetentingos institucijos gali atskiriems įrenginiams pakoreguoti šiuos koeficientus, kad būtų parodomas užregistruotas padidėjęs efektyvumas naudojant kietąsias medžiagas.

Veiklos rūšis	Dauginimo koeficientas, skirtas naudoti ii punkto b papunktyje
Rotacinė giliaspaudė; fleksografinis spausdinimas; laminavimas kaip spausdinimo veiklos dalis; lakavimas kaip spausdinimo veiklos dalis; medienos dengimas; tekstilės dirbinių, medžiaginių plėvelių arba popieriaus dengimas; lipnios dangos	4
Ričių dengimas, transporto priemonių pakartotinė apdaila	3
Dangos, susiliečiančios su maistu, aviacinės kosminės dangos	2,33
Kitos dangos ir rotacinė trafaretinė spauda	1,5

- c) Planinė išmetamųjų teršalų emisija yra lygi metinei pamatinei išmetamųjų teršalų emisijai, padaugintai iš procentinės dalies, kuri lygi:
- (neorganizuotų išmetamųjų teršalų emisijos vertė + 15) įrenginiams, nagrinėjamiems IIA priedo 6 punkte, ir turintiems žemesnę slenkstinę ribą, nagrinėjamiems 8 ir 10 punkte,
 - (neorganizuotų išmetamųjų teršalų emisijos vertė + 5) visiems kitiems įrenginiams.
- d) Atitinka reikalavimus, jeigu faktinis tirpiklio išsiskyrimas, nustatytas pagal tirpiklio valdymo planą, yra mažesnis arba lygus planinei išmetamųjų teršalų emisijai.

III PRIEDAS

TIRPIKLIO VALDYMO PLANAS

1. **Ivadas**

Šiame priede pateikiamos rekomendacijos, kaip vykdyti tirpiklio valdymo planą. Jame nurodyti taikytini principai (2 punktas), pateikta masės pusiausvyros struktūra (3 punktas) ir nurodymai, kaip patikrinti reikalavimų atitikimą (4 punktas).

2. **Principai**

Tirpiklio valdymo planu naudojamos šiais tikslais:

- i) tikrinant, kaip laikomasi reikalavimų, apibrėžtų 9 straipsnio 1 dalyje;
- ii) nustatant būsimo sumažinimo galimybes arba būdus;
- iii) teikiant visuomenei informaciją apie tirpiklio sunaudojimą, tirpiklio išsiskyrimą ir šios direktyvos reikalavimų laikymąsi.

3. **Sąvokos**

Šio sąvokos pateikia bendrą masės balanso naudojimo struktūrą.

Organinių tirpiklių sąnaudos (I):

- I1 Organinių tirpiklių kiekis ar jų kiekis išgytuose preparatuose, kurie naudojami kaip proceso sąnaudos per laiko intervalą, per kurį apskaičiuojamas masės balansas.
- I2 Organinių tirpiklių kiekis arba jų kiekis regeneruotuose ir pakartotinai panauduotuose preparatuose kaip tirpiklio sąnaudos tame procese. (Pakartotinai panaudotas tirpiklis yra apskaičiuojamas kiekvieną kartą, kai jis naudojamas tai veiklai vykdyti).

Organinių tirpiklių išėiga (O):

- O1 Organizuoti išmetamieji teršalai.
- O2 Organiniai tirpikliai, ištirpę vandenyje, jeigu apskaičiuojant O5 atitinkamai atsižvelgiama į nuotėkų valymą.
- O3 Organinių tirpiklių kiekis, kuris lieka kaip tarša arba likutis produktų išėigoje po tokio proceso.
- O4 Neorganizuota organinių tirpiklių emisija į orą. Ją sudaro bendra kambarių ventilacija, kai oras išleidžiamas į aplinką per langus, duris ir panašias angas.
- O5 Organiniai tirpikliai ir (arba) organiniai junginiai, kurių netenkama dėl cheminių ar fizikinių reakcijų (taip pat, pavyzdžiui, ir tų, kurie sunaikinami, pvz., deginant ar kitaip perdirbant išmetamus dujinius teršalus arba nuotėkas, arba jas pagaunant, pvz., adsorbcijos būdu, jeigu jie nepriklauso O6, O7 arba O8).
- O6 Organiniai tirpikliai, esantys surenkamose atliekose.
- O7 Organiniai tirpikliai arba preparatuose esantys organiniai tirpikliai, kurie parduodami arba juos ketinama parduoti kaip komerciniu požiūriu vertingą produktą.
- O8 Organiniai tirpikliai, esantys preparatuose, regeneruotuose pakartotinam naudojimui, bet ne kaip proceso sąnaudos, jeigu jie nepriklauso O7.
- O9 Organiniai tirpikliai, išskirti kitokiais būdais.

4. **Rekomendacijos, kaip pasinaudoti tirpiklio valdymo planu tikrinant reikalavimų atitikimą**

Tirpiklio valdymo plano nauda nustatoma specialiu reikalavimu, kuris turi būti tikrinamas taip:

i) Patikrinimas, kaip laikomasi IIB priede numatytos sumažinimo galimybės, kai bendros išmetamųjų teršalų ribinės vertės išreiškiamos tirpiklio emisija produkto vienetai, arba kaip kitaip nustatyta IIA priede.

a) Visoms veiklos rūšims pagal IIB priedą tirpiklio valdymo planas turėtų būti sudaromas kasmet suvartojimui (C) nustatyti. Suvartojimą galima apskaičiuoti pagal šią lygtį:

$$C = I1 - O8$$

Taip pat lygiagrečiai turėtų būti nustatomos kietosios medžiagos, naudojamos dangoms dengti, kad būtų gaunama metinė pamatinė išmetamųjų teršalų emisija ir planinė išmetamųjų teršalų emisija kiekvienais metais.

b) Įvertinant, kaip laikomasi bendros išmetamųjų teršalų ribinės vertės, išreikštos tirpiklio emisija vienam produkto vienetai, arba kaip kitaip nustatyta IIA priede, tirpiklio valdymo planas turėtų būti sudaromas kasmet išmetamųjų teršalų emisijai (E) nustatyti. Emisiją galima apskaičiuoti pagal šią lygtį:

$$E = F + O1,$$

čia F — tai neorganizuoti išmetamieji teršalai, kaip apibrėžta šio priedo ii punkto a papunktyje. Jų dydis turi būti dalijamas iš atitinkamo produkto parametro.

c) Vertinant atitiktį 5 straipsnio 5 dalies b punkto ii papunkčio reikalavimams, tirpiklio valdymo planas turėtų būti sudaromas kasmet, kad būtų nustatomas visų nagrinėjamų veiklos rūšių bendras išmetamųjų teršalų kiekis, ir gautas skaičius turėtų būti palyginamas su bendru išmetamųjų teršalų kiekiu, kuris susidarytų, jeigu II priedo reikalavimai būtų įgyvendinti kiekvienai veiklos rūšiai atskirai.

ii) Neorganizuotų išmetamųjų teršalų nustatymas, kad būtų galima palyginti su IIA priedo neorganizuotų išmetamųjų teršalų vertėmis:

a) *Metodologija*

Neorganizuotus išmetamuosius teršalus galima apskaičiuoti pagal šią lygtį:

$$F = I1 - O1 - O5 - O6 - O7 - O8$$

arba

$$F = O2 + O3 + O4 + O9$$

Šį kiekį galima nustatyti tiesioginiais kiekio matavimais. Kitokiu būdu galima atlikti lygiavertį apskaičiavimą kitomis priemonėmis, pavyzdžiui, taikant proceso sugauties koeficientą.

Neorganizuotų išmetamųjų teršalų emisijos vertė išreiškiama kaip sąnaudų dalis, kurią galima apskaičiuoti pagal šią lygtį:

$$I = I1 + I2$$

b) *Dažnumas*

Neorganizuoti išmetamieji teršalai gali būti nustatomi atliekant keletą trumpų, bet išsamių matavimų. Tai neturi būti daroma pakartotinai, kol įrenginiai nebus modifikuoti.